

2013-02-25

Justitiedepartementet

EU-enheten

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte (rättsliga och inrikes frågor) den 7-8 mars 2013

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar¹

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan (Sr Ask)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

3 och 10. Förvaltning av Schengensamarbetet

3. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter [första behandlingen] (Sr Ask)

= *Allmän riktlinje*

och

10. Förslag till rådets förordning om inrättandet av en utvärderings-

¹ I enlighet med arbetsordningen delas dagordningen upp i två delar

”Lagstiftningsöverläggningar” respektive ”Överläggningar om icke lagstiftande verksamhet”. Rådets sammanträden ska vara offentliga när det överlägger och röstar till ett utkast till lagstiftningsakt. Se vidare artiklarna 3, 5 och 7 Rådets arbetsordning (dok. 16525/09 JUR 495 POLGEN 206).

och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket (Sr Ask)
 = *Politisk överenskommelse*

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet har ännu inte presenterat något förslag att ta ställning till inför rådsmötet. Enligt dagordningen förväntas rådet anta en allmän riktlinje (dagordningspunkten 3) och nå en politisk överenskommelse (dagordningspunkten 10).

Bakgrund

Som en reaktion på ett antal Schengenrelaterade incidenter under framför allt våren 2011 uppmanade Europeiska rådet i juni 2011 kommissionen att presentera lagförslag om en förstärkt Schengenutvärderingsmekanism samt förordade att även styrningen av Schengenrelaterade frågor borde stärkas.

Kommissionen presenterade i september 2011 två lagförslag (Schengenpaketet). Förslagen utgjorde dels en ny reglering för Schengens utvärderingsmekanism, dels en förändring av delarna i Schengens gränskodex som reglerar när kontroller vid inre gränser (dvs. gränser mellan Schengenstater) kan och får återupprättas.

Vid RIF-rådet i juni 2012 enades rådet om en kompromisstext för de fortsatta förhandlingarna med Europaparlamentet. Bl.a. beslutade rådet enhälligt att ändra den rättsliga grunden i den ena av rättsakterna (Schengenutvärderingsmekanismen). Som konsekvens av ändringen ska den ena av de två rättsakterna i paketet antas av rådet själv utan medbeslutande med Europaparlamentet. Den andra rättsakten antas enligt ordinarie beslutsförfarande.

Sedan juni har informella triloförhandlingar förts mellan Europaparlamentet, kommissionen och ordförandeskapet. Inför julen 2012 gjordes ett försök att nå en kompromiss men lyckades inte. Det är oklart hur långt ifrån parterna står varandra idag eftersom endast knapphändig information spridits om utestående förhandlingspunkter. Vad som synes stå klart är att vare sig Europaparlamentet eller kommissionen är helt nöjda med den roll dessa institutioner får i rådets kompromissförslag. Ett till synes starkt krav från Europaparlamentet är att man bygger in en så kallad "sammanlänkingsklausul" ("linking clause") mellan instrumenten för att skapa en paketylösning. På så sätt kan Europaparlamentet få försäkringar mot att rådet på egen hand ändrar i den av de två rättsakterna där Europaparlamentet inte är medbeslutande.

Något förslag att ta ställning för inför rådsmötet den 7-8 mars har ännu inte presenterats varför detaljerna i en eventuell kompromiss fortfarande är okända.

Svensk ståndpunkt

Schengensamarbetet bygger på medlemsstaternas förtroende för varandras förmåga att upprätthålla det gemensamma regelverket, i synnerhet gällande kontrollen av den yttre gränsen. Om medlemsstaterna inte längre litar på varandra, finns risken att man på eget bevåg och på ett ganska oförutsägbart sätt återinför kontrollen mellan länderna. En sådan situation skulle kunna negativt påverka människors möjligheter att resa fritt inom EU. Regeringen kunde därför stödja kommissionens förslag att stärka Schengensamarbetet genom att effektivisera den nuvarande utvärderingsmekanismen. Sverige stödjer därför också fortsatt de kompromissförslag som rådet antog i juni 2012.

Det kan förväntas att det inom ramen för de fortsatta förhandlingarna med Europaparlamentet kommer att behöva göras justeringar. Kommissionens roll och ansvar för utvärderingsmekanismen kan komma att stärkas ytterligare. Någon form av ”sammanlänkningsklausul” (se ovan) lär sannolikt krävas av Europaparlamentet.

Om en kommande kompromisstext inte på någon väsentlig punkt avviker från ovanstående förmodade inriktning kan Sverige stödja förslaget.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. (ev.) Paketet med smarta gränser (Sr Ask)

– **Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett system för in- och utresa för att registrera inrese- och utreseuppgifter för tredjelandsmedborgare som korsar EU-medlemsstaternas yttre gränser [första behandlingen]**

– **Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program före registrerade resenärer [första behandlingen]**

– **Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning nr 562/2006 vad gäller användningen av systemet för in- och utresa samt programmet för registrerade resenärer [första behandlingen]**

= *Föredragning av kommissionen*

Avsikten med behandlingen i rådet

En första presentation av kommissionen.

Dokument

Kommissionen förväntas den 27 februari besluta om att lägga fram förslagen till rättsakter. Dokumenten har därför ännu inte presenterats.

Tidigare dokument

KOM(2011) 680 slutlig Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet Smart gränsförvaltning – valmöjligheter och framtida handlingsalternativ
Faktapromemoria 2011/12:FPM38 Smarta gränser

Tidigare behandling i EU-nämnden och ev. i riksdagsutskottet

Information till justitieutskottet den 1 mars 2012 och samråd med EU-nämnden den 2 mars 2012 (konferens om smart gränsförvaltning).

Information till justitieutskottet den 20 oktober 2011 och samråd med EU-nämnden den 21 oktober 2011.

Bakgrund

Kommissionen presenterade redan 2008 ett meddelande om nästa steg i Europeiska unionens gränsförvaltning som bl.a. innehöll tankar kring nya verktyg för gränskontrollen, bl.a. förenklad gränspassage för betrodda resenärer (RTP²) och ett in- och utreseregister för tredjelandsmedborgare oavsett viseringskrav eller ej (EES³). I rådsslutsatser från 2008 bekräftade rådet behovet av att bättre utnyttja ny teknik för att underlätta gränskontrollen. Europeiska rådet antog den 24 juni 2011 slutsatser om att arbetet med smarta gränser snabbt bör gå vidare för att säkerställa att ny teknik utnyttjas för att möta de utmaningar som gränskontrollen innebär.

Kommissionen antog den 25 oktober 2011 ett meddelande om smart gränsförvaltning (KOM(2011) 680 slutlig) i vilket kommissionen föreslår ett inrättande av ett EES och ett RTP.

Den 2-3 februari 2012 arrangerade det danska EU-ordförandeskapet tillsammans med Nederländerna en konferens i Köpenhamn om förnyad gränsförvaltning. Exempelvis diskuterades teknik, kostnader, dataskydd och olika medlemsstaters erfarenheter från sina egna nationella motsvarande system.

Kommissionen har aviserat att förslag till rättsakter ska läggas fram den 27 februari 2013 och att den ska presentera dessa för rådet den 7-8 mars 2013. Följande kan sägas utifrån vad som har framkommit tidigare.

Avsikten med ett EES är att samtliga tredjelandsmedborgare som passerar in och ut över den yttre gränsen registreras med åtminstone namn,

² Registered Traveller Program.

³ Entry Exit System.

födelseid, kön, nationalitet och passuppgifter. Eventuellt även med biometrisk information (fingeravtryck och ansiktsbild). Det primära syftet är att systemet ska ge medlemsstaterna bättre kontroll över vilka tredjelandsmedborgare som olovligt befinner sig på territoriet genom att ha stannat längre än vad regelverket tillåter. Systemet skulle ersätta dagens system med manuell stämpling av resehandlingar och hanteringen skulle datoriseras, vilket i sin tur bör leda till kortare köer vid gräns.

Avsikten med ett RTP är att det ska införas en möjlighet till förenklad gränspassage för registrerade resenärer (d.v.s. på förhand godkända resenärer), eventuellt med stöd av biometrisk information. Efter genomförd förhandskontroll av uppställda kriterier ska såväl viseringsfria som viseringspliktiga resenärer från samtliga tredjeländer kunna beviljas status som registrerad resenär. Vid gränsövergångsstället kan sedan denne passera genom en automatiserad gränskontroll (ABC-gate) i de fall sådana finns i medlemsstaterna, vilket i sin tur bör leda till kortare köer vid gränserna. Systemet kan tänkas bli avgiftsbaserat.

Svensk ståndpunkt

Medlemsstaterna förväntas inte redogöra för sina ståndpunkter i rådet.

Sverige anser att förslag måste baseras på verksamhetsnyttan och att kostnaderna måste vara proportionerliga sett till det mervärde förslagen kan leda till. Skyddet av den personliga integriteten är av största vikt vid den kommande diskussionen kring förslagen till rättsakter inom ramen för smart gränsförvaltning.

5. (ev.) Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om en civilskyddsmekanism för unionen [första behandlingen] (Sr Enström) = *Riktlinjedebatt*

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt.

Den eventuella behandlingen på RIF-rådet syftar inte till att fatta beslut om rättsakten, utan syftar till att lösa ut utestående frågor inför de kommande förhandlingarna med Europaparlamentet. Ordförandeskapet Irland har för avsikt att beslut om rättsakten ska kunna fattas till sommaren 2013.

Bakgrund

I december 2011 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till nytt beslut om EU:s civilskyddsmekanism till rådet och Europaparlamentet. Förslaget har förhandlats i behörig rådsarbetsgrupp sedan februari 2012. Den nuvarande diskussionen i rådsarbetsgruppen fokuserar på utestående frågor som rör finansieringsprinciper samt finansieringsnivåer

från EU för transportstöd och för att utveckla resurser. Dessa frågor kommer att behandlas på Coreper II den 27 februari.

Punkten står nu som en möjlig punkt att behandla på rådsmötet. Ordförandeskapet kommer först efter mötet i Coreper II den 27 februari att meddela om frågan ska behandlas på rådsmötet eller inte.

Svensk ståndpunkt

I december 2011 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till nytt beslut om EU:s civilskyddsmekanism till rådet och Europaparlamentet. Förslaget har förhandlats i behörig rådsarbetsgrupp sedan februari 2012. Den nuvarande diskussionen i rådsarbetsgruppen fokuserar på utestående frågor som rör finansieringsprinciper samt finansieringsnivåer från EU för transportstöd och för att utveckla resurser. Dessa frågor kommer att behandlas på Coreper II den 27 februari.

Punkten står nu som en möjlig punkt att behandla på rådsmötet. Ordförandeskapet kommer först efter mötet i Coreper II den 27 februari att meddela om frågan ska behandlas på rådsmötet eller inte.

Den eventuella behandlingen på RIF-rådet syftar inte till att fatta beslut om rättsakten, utan syftar till att lösa ut utestående frågor inför de kommande förhandlingarna med Europaparlamentet. Ordförandeskapet Irland har för avsikt att beslut om rättsakten ska kunna fattas till sommaren 2013.

Se vidare i bifogad promemoria.

6. Övriga frågor (Sr Ask)

= *Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag*

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet

7. Godkännande av A-punktslistan

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

8. SIS II (Sr Ask)

a) Utkast till rådets beslut om fastställande av datum för tillämpningen av beslut 2007/533/RIF om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)

b) Rådets beslut om fastställande av datum för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1987/2006 av den 20 december 2006 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)
= *Antagande*

Ärskikten med behandlingen i rådet

Rådet föreslås anta följande utkast till rådsbeslut:

a) Utkast till rådsbeslut om fastställande av datum för tillämpning av rådsbeslutet (2007/533/RIF) om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)

b) Utkast till rådsbeslut om fastställande av datum för tillämpning av förordningen (EC) 1987/2006 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)

Bakgrund

SIS II är den andra generationen av Schengenstaternas efterlysningssystem SIS. Projektet att ta fram SIS II leds av kommissionen som ursprungligen fick uppdraget av rådet 2001. Utvecklingen av systemet har kantats av förseningar. Planerad driftsättning enligt nu gällande plan är första kvartalet 2013. Kommissionen har nu rapporterat att de föreskrivna testerna av systemet har varit framgångsrika, vilket bekräftats av medlemsstaterna i arbetsgrupperna. Det som återstår är att kommissionen meddelar att den har genomfört alla nödvändiga genomförandeåtgärder och tekniska förberedelser samt att alla medlemsstater deklarerar att de är klara med sina nationella förberedelser. Sverige lämnade en sådan deklARATION den 12 februari.

Det datum som föreslås för tillämpning och driftsättning är nu den 9 april. Förslaget kommer från medlemsstaterna som därmed vill undvika att göra den stora tekniska omställningen mitt i påskhelgen, vilket skulle innebära både extra kostnader och ökade risker för problem vid övergången.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan anta förslagen till rådsbeslut och stöder uppfattningen att den 9 april är ett lämpligt datum för tillämpning av SIS II-regelverket och för den tekniska övergången till SIS II. Det är viktigt att undvika att övergången kolliderar med påskhelgen, vilket skulle medföra ökade risker och kostnader. Sverige bör vid behov understryka vikten av att man verkligen fattar beslut om tillämpnings- och övergångsdatum vid rådsmötet den 7-8 mars, förutsatt att kommissionen har meddelat att samtliga förutsättningar är uppfyllda. Medlemsstaterna behöver beslut i god tid för att hinna göra sina nationella förberedelser.

Se vidare i bifogad promemoria.

9. (ev.) Utkast till rådets beslut om ramen för den fullständiga tillämpningen av bestämmelserna i Schengenregelverket i Republiken Bulgarien och Rumänien (Sr Ask)

= *Antagande*

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet har ännu inte presenterat någon information om hur man avser hantera frågan vid rådet. Det mesta tyder därför på att frågan kommer att strykas från dagordningen eller att endast en lägesbeskrivning kommer att presenteras.

Bakgrund

Processen för utvärdering av Bulgariens och Rumäniens förmåga att tillämpa Schengenregelverket inleddes 2007-2008. Rådet antog under 2011 slutsatser som konstaterade att Bulgarien och Rumänien formellt avslutat utvärderingsprocessen och visat sig redo att tillämpa Schengenregelverket på ett korrekt sätt. Därmed fanns förutsättningar att genom ett *rådsbeslut* formellt ange från vilket datum Schengenregelverket ska tillämpas i sin helhet i förhållande till länderna. Detta rådsbeslut antas med enhällighet. Ett motstånd mot anslutning från vissa länder har emellertid stoppat upp anslutningsprocessen. Motståndet från dessa länder bygger på de allvarliga brister som Bulgarien och Rumänien uppvisar inom kampen mot korruption och organiserad brottslighet samt det bristande reformarbetet inom rättsväsendet. Dessa brister ligger formellt utanför det område som utvärderas igenom Schengens utvärderingsmekanism men har uppdragats genom en *särskild övervakningsmekanism* (cooperation and verification

mechanism – CVM) som Bulgarien och Rumänien är föremål för sedan sitt inträde i EU. Den senaste rapporten inom CVM lämnades för Rumänien i januari 2013. Rapporten visar på att brister fortfarande kvarstår.

Svensk ståndpunkt

Det finns ännu inget förslag till beslut. Det saknas därför förutsättningar för regeringen att formulera en slutlig ståndpunkt.

Se vidare i bifogad promemoria.

10. Förslag till rådets förordning om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket (Sr Ask)

= *Politisk överenskommelse*

Se rådets dagordning, punkten 3.

11. Säkerhetssituationen i Sahel/Maghreb (krisen i Mali och incidenten i In Aménas, Algeriet). Konsekvenser för EU:s inre säkerhet (Sr Ask)

= *Föredragning av samordnaren för kampen mot terrorism, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten – Diskussion*

Avsikten med behandlingen i rådet

EU:s anti-terrorismsamordnare kommer att presentera vilka implikationer händelserna i Sahel och Mali har främst för den interna säkerheten. Även EU:s utrikestjänst (EEAS) kommer att presentera en lägesbild vid mötet.

Kommissionen och anti-terrorismsamordnaren kommer även att ta fram ett underlag för diskussion vid rådsmötet. Diskussionsunderlaget har ännu inte presenterats.

Bakgrund

Situationen i Sahel/Mali

Problemen i Mali har eskalerat sedan den Arabiska våren frigjorde vapen och manskaper från framförallt Libyen. Flera EU länder har konstaterat att företrädare för al-Qaida/militanta islamister sedan våren 2012 styrt den norra delen av landet och därmed utgör ett direkt hot även för EU:s inre säkerhet. Till det hotet tillkommer konstaterandet att vanlig organiserad brottslighet, som ofta interagerar med islamisterna, använder Mali och övriga Västafrika som transitland för införsel av narkotika in till EU.

Intern/extern säkerhet

De senaste åren har gränsen mellan inre och yttre säkerhet fått en ökad uppmärksamhet i EU. Fenomen som terrorism, organiserad brottslighet och migrationstryck kan påverka säkerheten både utanför och inom EU. Även till synes rent regionala konflikter och händelser kan få tydliga effekter på säkerheten inom EU.

Den nuvarande krisen i Mali och den bredare Sahelregionen visar tydligt på denna koppling mellan inre och yttre säkerhet. Några exempel är kopplingen mellan terrorism och narkotikahandel, attacken på gasanläggningen i In Amenas i Algeriet – där många EU-medborgare blev mål för kidnappning och skyddet av kritisk infrastruktur aktualiserades – samt den underliggande situationen med våldsam extremism och terrorgrupper som utgör ett tilltagande problem i regionen.

Svensk ståndpunkt

EU:s inre säkerhet måste sättas in i ett större sammanhang och inte minst situationen i EU:s omvärld har en direkt betydelse för hur det inre säkerhetsläget ska bedömas och vilka åtgärder som kan behöva vidtas. Sverige välkomnar därför att de interna och externa aspekterna av säkerhet tas upp till belysning i rådet för rättsliga och inrikes frågor. Situationen i Sahel och Maghreb är högaktuell i det sammanhanget.

Se vidare i bifogad promemoria.

12. Övriga frågor (Sr Ask)

- Högnivåkonferens: "Att ge lokala aktörer möjlighet att bekämpa våldsam extremism" (den 29 januari 2013)
- = *Information från kommissionen*

Avsikt med behandlingen i rådet
Information.

Kommissionen ska berätta om resultatet av högnivåkonferensen den 29 januari 2013 om att förbättra lokala aktörers förmåga att motverka våldsbejakande extremism och om vägen framåt. Rådet förväntas notera informationen och medlemsstaterna får även tillfälle att lämna sina kommentarer.

Dokument: Inget dokument har presenterats.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Syftet med det s.k. ”High Level Symposium” som hölls i Bryssel den 29 januari 2012 var att på en politisk nivå diskutera frågor om motverkande av våldsam extremism för att öka engagemanget inom EU för dessa frågor. Särskilt fokus låg på lokala aktörers förmåga att motverka radikaliserings och rekrytering.

Justitieminister Beatrice Ask deltog i konferensen och höll ett anförande om vikten av åtgärder för att motverka radikaliserings och rekrytering till våldsam extremism och terrorism.

Ett underlag i diskussionerna var de rekommendationer och frågeställningar som medlemmar i RAN-nätverket (Radicalisation Awareness Network) pekat ut. Kommissionär Cecilia Malmström tog för ca fyra år sedan initiativ till detta nätverk inom EU, inkl. Norge, för frågor om motverkande av radikaliserings och våldsam extremism. Syftet är att samla praktiker som arbetar med frågor relaterade till motverkande av våldsam extremism för att de ska kunna utbyta erfarenheter och kunskap. Tanken är också att nätverket ska kunna ge stöd och uppslag till den politiska nivån. Sverige är aktivt i RAN genom polisen, Kriminalvården, forskarsamhället och den civila sektorn.

Regeringen har också tidigare, i december 2011, antagit en handlingsplan för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen innehåller åtgärder för hur radikaliserings och våldsbejakande extremism kan förebyggas.

Svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer det övergripande arbetet inom EU med att motverka radikaliserings och rekrytering till våldsam extremism och terrorism. Regeringen avser bidra till arbetet inom EU, bl.a. genom att uppdatera relevanta policydokument såsom EU:s strategi mot radikaliserings och rekrytering till terrorism. Det arbetet sker utifrån utgångspunkterna och målen i Sveriges nationella strategi mot terrorism (skr. 2011/12:73).

RÄTTSLIGA FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

13. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän

uppgiftsskyddsförordning) [första behandlingen] (Sr Ask)
= *Riktlinjedebatt*

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt. Ordförandeskapet förväntas presentera ett underlag inför debatten.

Bakgrund

Den viktigaste EU-rättsakten på dataskyddsområdet är det s.k. dataskyddsdirektivet som antogs 1995. Direktivet syfte är dels att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med behandling av personuppgifter, dels att underlätta ett fritt flöde av personuppgifter mellan medlemsstaterna. Dataskyddsdirektivet har i svensk rätt genomförts genom personuppgiftslagen och ett antal särregleringar i förhållande till denna lag, t.ex. patientdatalagen och kustbevakningsdatalagen.

På EU-nivå finns kompletterande rättsakter på dataskyddsområdet, bl.a. det s.k. dataskyddsrambeslutet som antogs 2008 och som innehåller regler om behandling av personuppgifter som är tillämpliga enbart vid överföring av sådana uppgifter inom ramen för polisiärt och straff-rättsligt samarbete.

Genom Lissabonfördraget infördes en ny rättslig grund för dataskydds-reglering inom EU:s tidigare första och tredje pelare (artikel 16 FEUF). Rätten till skydd av personuppgifter har även fått status som en självständig grundläggande rättighet (artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna).

Den 25 januari 2012 presenterade kommissionen ett förslag till en genomgripande reform av EU:s regler om skydd för personuppgifter. Förslaget innebär bl.a. att dataskyddsdirektivet ska ersättas av en allmän dataskyddsförordning. I reformen ingår också ett förslag till direktiv som ska ersätta dataskyddsrambeslutet.

Förslaget till förordning har förhandlats i behörig rådsarbetsgrupp under de danska, cypriotiska och nuvarande irländska ordförandeskapen. Arbetet har intensifierats under det irländska ordförandeskapet och första läsningen av förslaget har nyligen avslutats. Vid rådsmötet ska en riktlinjedebatt hållas. Ordförandeskapet avser att diskutera två frågeställningar; dels hur man ska genomföra en riskbaserad ansats, dels hur man i regleringen ska införa flexibilitet för den offentliga sektorn. Ordförandeskapet förväntas presentera ett underlag inför riktlinjedebatten.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en modernisering av EU:s dataskyddsregelverk mot bakgrund av den tekniska utveckling som skett under de senaste

decennierna. Det är angeläget att säkerställa att det finns ett effektivt skydd för enskildas personliga integritet vid behandling av personuppgifter. Samtidigt måste hänsyn tas till de berättigade behov som finns inom både den privata och den offentliga sektorn av att behandla personuppgifter. Nya administrativa bördor bör inte införas om det inte är nödvändigt för att skydda enskildas personliga integritet och kraven står i rimlig proportion till integritetsintresset.

Dataskyddsregleringen i EU har hittills bedömts vara förenlig med våra grundlagar, och det är av yttersta vikt att inte heller den kommande regleringen kommer i konflikt med grundlagarna. Det handlar framför allt om att säkerställa att offentlighetsprincipen och tryck- och yttrandefriheten inte inskränks.

Regeringen har under en längre tid verkat för att EU:s dataskyddsreglering ska utformas enligt en missbruksmodell, dvs. en modell som i princip tillåter personuppgiftsbehandlingen så länge den inte innebär en kränkning av den personliga integriteten. Redan när dataskyddsdirektivet genomfördes 1998 ansåg regeringen och riksdagen att direktivets hanteringsmodell framstod som omodern i ljuset av den alltmer genomgripande datoriseringen i samhället. Hanteringsmodellen innebär att själva hanteringen av personuppgifter regleras från det att uppgifterna samlas in till dess att de utplånas, oavsett om behandlingen kan betecknas som harmlös eller känslig från integritetssynpunkt. Förordningen bygger liksom direktivet på en sådan modell. Regeringen verkar i förhandlingarna om förordningen för att en förenklad reglering ska införas för vardaglig behandling av personuppgifter bl.a. i löpande text, ljud och bild (t.ex. e-post och ordbehandling).

Det är angeläget att den EU-rättsliga dataskyddsregleringen inte medför att utrymmet blir för snävt för att på nationell nivå ha sådan preciserad reglering av förutsättningarna för behandling av personuppgifter som finns i de svenska registerförfattningarna. Med en förordning finns det en risk att det integritetsskydd som byggts upp genom sektorspecifika regleringar försvagas. Utrymmet för att på nationell nivå ha sådan reglering skulle vara större om EU:s dataskyddsreglering ges formen av ett direktiv och inte en förordning. Bland annat av detta skäl är det att föredra om regleringen ges formen av ett direktiv. I nuläget är det endast ett fåtal medlemsstater som förespråkar ett direktiv framför en förordning. Regeringen verkar dock för att rättsakten ska få formen av ett direktiv.

Förordningen ger kommissionen möjlighet att i stor utsträckning meddela s.k. delegerade akter och genomförandeakter. Regeringen anser, i likhet med de flesta andra medlemsstater, att den delegation som ges till kommissionen är för omfattande och måste begränsas.

Se vidare i bifogad promemoria.

14. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om straffrättsligt skydd av euron och andra valutor mot penningförfalskning [första behandlingen] (Sr Ask)
 = *Föredragning av kommissionen / riktlinjedebatt*

Avsikten med behandlingen i rådet

Kommissionen ska presentera förslaget till direktiv. Ordförandeskapet har även aviserat en riktlinjedebatt.

Dokument

KOM (2013) 42 slutlig

Något underlag inför den riktlinjedebatt som aviserats har ännu inte presenterats.

Tidigare dokument

-

Tidigare behandling i EU-nämnden och ev. i riksdagsutskott

Information till Justitieutskottet den 21 februari 2013

Bakgrund

Direktivförslaget, som avser att ersätta rambeslutet 2000/383/RIF som har genomförts i Sverige (prop. 2000/2001:40 Penningförfalskning m.m.), syftar till att ytterligare tillnärma medlemsstaternas strafflagstiftning på området för förfalskning av euron och andra valutor. Vidare är avsikten att förbättra samarbetet mellan rättsliga och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna.

Förslaget bygger i stora delar på det ovan nämnda rambeslutet från 2000 och innehåller bestämmelser om kriminalisering av penningförfalskning och distribution av falska pengar, liksom av anstiftan av och medhjälp och försök till sådana brott. Vidare föreslås skärpta lägsta maximistraff för vissa brott och utvidgade regler om försvårande omständigheter. Det föreslås även införande av lägsta minimistraff för brott av viss svårhetsgrad. I övrigt innehåller initiativet regler om ansvar och sanktioner för juridiska personer, utvidgad jurisdiktion, tillhandahållande av tvångsmedel vid utredning av misstänkt penningförfalskning samt skyldighet för brottsbekämpande myndigheter att överlämna falska eurosedlar och euromynt för analys och spårning.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens initiativ. Det är viktigt med internationell samverkan i arbetet mot penningförfalskning, inte minst som brottsligheten ofta är gränsöverskridande.

Ordförandeskapet har ännu inte presenterat några frågeställningar för den aviserade riktlinjedebatten.

15. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga förfaranden [första behandlingen] (Sr Ask)

= *Allmän riktlinje*

Avsikten med behandlingen i rådet
Information

Bakgrund

Kommissionen presenterade i maj 2011 förslaget till förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga förhållanden. Förslaget är en del av ett lagstiftningspaket som syftar till att stärka brottsoffrens rättigheter inom EU och som också inbegriper ett meddelande om att stärka brottsoffrens rättigheter inom EU och ett direktiv om införande av minimistandarder för brottsoffers rättigheter. Förslaget till förordning ska göra det möjligt för personer som erhållit skyddsåtgärder beslutade i *civilrättsliga* frågor att ta med sig detta skydd till en annan medlemsstat. Förordningen ska komplettera direktivet om en europeisk skyddsorder (EPO), vilken gäller för skyddsåtgärder beslutade i *straffrättsliga* frågor. Direktivet antogs i december 2011.

Förordningen har behandlats på arbetsgruppsnivå sedan juni 2011. På RIF-rådet i december 2012 nåddes en allmän inriktning för hela förordningstexten inför förhandlingar med Europaparlamentet

Det irländska ordförandeskapet har efter det haft informella kontakter med parlamentet om förslaget. Europaparlamentet har lyft vissa frågor där det föreligger oenighet med rådet. Europaparlamentet vill bl.a. att den skyddsbehövande ska kunna förnya sitt intyg eller att varaktigheten av intyget i vart fall ska vara längre samt att den enskilde i så stor utsträckning som möjligt inte ska drabbas av kostnader i förfarandet. Europaparlamentet har också varit oroat över att vägransgrunden om ordre public ska leda till att vissa stater vägrar erkänna en skyddsåtgärd när de berörda parterna lever i ett samkönat förhållande.

Det kan däremot konstateras att parlamentet valt att inte ta strid för vissa frågor som är av stor vikt för Sverige. Detta gäller bl.a. frågan om i vilken utsträckning myndigheter ska vara aktiva i förfarandet, där Europaparlamentet har samma inställning som Sverige (se nedan under Europaparlamentets inställning).

Ordförandeskapet har med anledning av Europaparlamentets synpunkter tagit fram ett antal kompromissförslag. Bland annat föreslås att giltig-

hetstiden för intyget ska utsträckas till ett år. När det gäller vägransgrunden för ordre public har ordförandeskapet och kommissionen förklarat att karaktären på förhållandet mellan parterna är irrelevant för tillämpningen av förordningen. Vägransgrunden är en standardbestämmelse i civilrättsliga instrument och tar endast sikte på processuella frågor. Det föreslås att det införs en skälstext som förklarar detta. När det gäller frågan om kostnader har ordförandeskapet framfört att det, med hänsyn till att det normalt är parterna som står för kostnaderna i ett civilrättsligt förfarande, inte är möjligt att reglera att staten ska bära samtliga kostnader. Det är därför bättre att låta medlemsstaterna själva reglera detta i nationell rätt. Ordförandeskapet har beträffande möjligheten till rättshjälp hänvisat till dels rättshjälpsdirektivet, dels till att den enskilde inte kommer att behöva anlita ombud för förfarandet med att söka och åberopa ett intyg om en skyddsåtgärd. Det föreslås att det införs en skälstext som uttryckligen hänvisar till möjlighet till rättshjälp enligt rättshjälpsdirektivet i förekommande fall.

Ett första trilogmöte mellan Europaparlamentet, kommissionen och ordförandeskapet hölls den 19 februari. På ministermötet hoppas ordförandeskapet kunna informera om att man nått en förstaläsningsöverenskommelse med Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

Sverige har under förhandlingsarbetet jobbat för att förordningen på civilrättssidan ska utgöra ett komplement till den ordning för ömsesidigt erkännande som gäller för straffrättsliga skyddsåtgärder enligt direktivet. Sverige har därför verkat för att medlemsstaternas myndigheter ska ha en aktiv roll i förfarandet och erbjuda en skyddsbehövande person hjälp och stöd när denna behöver ta med sig en skyddsåtgärd till en annan medlemsstat. Sverige hade också föredragit en snävare definition av vilka skyddsåtgärder som ska omfattas av förordningen, eftersom den föreslagna definitionen kan komma att omfatta åtgärder som inte bygger på något reellt skyddsbehov. Den vida definitionen har också fått till konsekvens att förordningen skiljer sig från det straffrättsliga direktivet. De två rättsakterna kan därmed inte sägas utgöra en spegling i förhållande till varandra utan reglerar delvis olika sorters åtgärder. Sammantaget har förordningen inte blivit ett så kraftfullt instrument som Sverige hade velat. Sverige menar dock att våra egna kontaktförbud lämpligast tas om hand inom ramen för det straffrättsliga direktivet.

Förordningen kan dock komma att innebära en förbättring för en skyddsbehövande person som vill ta med sig sin civilrättsliga skyddsåtgärd till en medlemsstat, som också har ett civilrättsligt system för skyddsåtgärder. Med hänsyn till detta och till att en överväldigande majoritet gav stöd till förordningsförslaget har Sverige accepterat för-

slaget till förordning. Sverige hade hoppats att Europaparlamentet vid kontakterna med rådet skulle ha tagit strid för frågan om myndighetskontakt men kan konstatera att det inte blev så.

Sverige kan instämma i flera av de synpunkter som Europaparlamentet framfört beträffande förordningsförslaget. Detta gäller särskilt frågan om kostnader, där Sverige under förhandlingsarbetet verkat för att den enskilde ska drabbas av så få kostnader som möjligt. Sverige anser dock att ordförandeskapets kompromisslösningar är acceptabla och att de kommer att lösa de problem som Europaparlamentet framfört.

Se vidare i bifogad promemoria.

16. Övriga frågor (Sr Ask)

= *Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag*

Ävsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.

Icke lagstiftande verksamhet

17. Övriga frågor (Sr Ask)

Det har ännu inte presenterats några övriga frågor.

GEMENSAMMA KOMMITTÉN PÅ MINISTERNIVÅ

1. SIS II (Sr Ask)

– Utkast till rådets beslut om fastställande av datum för tillämpningen av beslut 2007/533/RIF om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)

– Rådets beslut om fastställande av datum för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1987/2006 av den

20 december 2006 om inrättande, drift och användning av andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II)

= *Lägesrapport*

Avsikten med behandlingen i den gemensamma kommittén
Information

Bakgrund

Se rådets dagordning, punkten 8.

2. Utkast till rådets beslut om ramen för den fullständiga tillämpningen av bestämmelserna i Schengenregelverket i Republiken Bulgarien och Rumänien (Sr Ask)

Se rådets dagordning, punkten 9.

3. Förvaltning av Schengensamarbetet (Sr Ask)

– Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter [första behandlingen]

– Förslag till rådets förordning om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket

Se rådets dagordning, punkten 3.

4. (ev.) Paketet med smarta gränser (Sr Ask)

– Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett system för in- och utresa för att registrera inrese- och utreseuppgifter för tredjelandsmedborgare som korsar EU-medlemsstaternas yttre gränser [första behandlingen]

– Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för registrerade resenärer [första behandlingen]

– Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning nr 562/2006 vad gäller användningen av systemet för in- och utresa samt programmet för registrerade resenärer [första behandlingen]

= *Föredragning av kommissionen*

Se rådets dagordning, punkten 4.

5. Övriga frågor (Sr Ask)

= *Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag*

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Bakgrund

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat något om dagordningspunktens innehåll.
